

ZARASAI,

1940 m. vasario mėn. 3 d.

ZARASŲ KRAŠTAS

„ls praeities tavo sūnūs te stiprybę semia“...

Istorijos mokslas sako, kad tautą sudaro ne tik gyvenamojo laikotarpio žmonės, bet ir ištisai amžiuo aliniai, priekė mus gyvenusieji.

Didinga ir garbinga Lietuvos praeitis daro mūsų tautą garbingą ir duoda mums pasiryžimy stieties darbams. Garbingys ir gražių darbų mūsų tautos vada yra mums palikę. Viduramžių laikai — riterių laikai. Lietuvos kuno gaikštis Kęstučius istorikai pripažina taurausiu jo gyvento laikotarpiu riterių ir karžygium. Taurumo ir narsumo dovybiu Kęstučiu neginčio nė didžiausiai priėsi. Kęstučius užaugino Lietuvai sūnų Vytautą nemažesnio narsumo ir ispasiržymo.

Vytautas valstybės reikalus statė aukščiau už savo asmeniškus reikalus. Mes žinome, kad kryžieviai iš Vytauto ištikimybės garantijai buvo paėmę užstatui jo sūnūs. Vytautas aškiai žinojo, koks likimes laukia jo sūnū, pas kryžievinus užstātu esančiu, jei jis pasielgs taip, kaip jo tévynė Lietuvai geriau bus. Ir vis delto jis pasielgs taip, kaip jo Tėvyni Lietuvai geriau buvo, ir kryžieviai jo sūnūs nenuodijo.

Sitai prieš ventus vado tvarkomai Lietuva padarė tokius garbingus ir gražių darbų — išgelbėjo vakaru Europos kultūrą nuo totorių sunaikinimo —, kurį kiekviena tauta mums gali pažiūti.

Cia mes visi turime pasimokyti savo tautos ir valstybės reikalus aukščiau statyti už savo asmeniškus reikalus.

Lietuviai tautos istorijoj šitos gražiosios tradicijos pavyzdžių labai daug yra, tik sekime jais.

Ai bereikia didesnio savo tautos reikalų įvertinimo, kaip juos įvertino šio rašinėlio antraštėje parašyti žodžių autorius — Dr. Vincas Kudirka?

Zmogaus brangiausias turtas — sveikata. Vincas Kudirka daugiau vertino savo tautos reikalus, kaip savo sveikatą. Tatal aškiausiai matoma iš jo gyvenimo paskutinių dienų.

Jau mirties patale gulėdama, pasukinties savo jėgas skiria tévynės reikalamas — rašo į „Tévynės Varpus“. Vincas Kudirka buvo tikras didvyris. Jo bijojo ir galtingasis rusų imperatorius. Jis, ir mirties patale begulinė, šnipai apsupe laikė.

Mes visi tévynės darbus turime dirbti su Vinco Kudirkos dvasia ir pasiryžimu.

Kiek gražių savo tévynės reikalų supratimui ir įvertinimui pavyzdžių mes turime iš artimuju Nepriklausomybės kovai! Po pasaulinio karo lietuvių turėjo tikra karo supratima. Bet jau po pasaulinio karo lietuviui tokio pirkis Laisvė ir Nepriklausomybė krauju ir gyvybėmis. Visokio rango žmonių lavonys rasi Lietuvos Nepriklausomybės kovos laukose: senų ir jaunų, mokylių ir bemoikių, turtinių ir vargų. Visi jie valstybės reikalus aukščiau statė už savo asmeniškus reikalus.

Idabartiniuose laikais dažnai tam-sus debesys dengia pasaulio padaugę. Gyvenamasis laikas gali greitai lietuviui vėl ašky ir grieztą klausimą pastatyti: ką tu aukščiau vertini — ar savo valstybės ir tévynės reikalus, ar asmeniškus?

Lietuviai prosenoli dvasia, jų gražiosios tradicijos, nė susimastyti lietuviui neduosis — jis aškiai atsesys: savo tévynės ir valstybės reikalus. Ir

Atsargos ir apsaugos karių registracija

Skelbju, kad pagal Karinės tarnybos jst. 170 str. ir Karinės prievelės jst. 140 str. 4 p. visi gyvenančių Zarasų apskrities ribose atsargos karininkai, atsargos kareiviai ir apsaugininkai privalo 8 m. vasario mėnesį registruoti (vizuoti) savo atsargos ir apsaugos liudijimus tokia tvarka:

1) Registruoja (vizuota) liudijimus komendantui:

a) visi atsargos karininkai, gyvenančių Zarasų m. ir apskr.

b) Atsargos kareiviai ir apsaugininkai, gimę 1895—1919 m., gyvenančių

Zarasų miesto ribose.

2) Kiti atsargos kareiviai ir apsaugininkai tų pačių gimimo metų registruoja (vizuota) liudijimus savo valsčių savivaldybių ištaigose.

Komendantui bus vizuojama liudijimai kasdieną, išskyrus sekmadienius ir šventadienius, nuo 8 ligi 14 v 30 min.

Nustatyta laiku nesivizavę bus baudžiami pagal Karinės prievelės jst. 208 str.

Zarasų Apskrities Komendantas.

Atsargos karininkų susirinkimas

Sausio 30 d. Apskrities Viršininko ištaigoje išvys Lietuvos Karinuonės Atsargos Karininkų S-gos Zarasų skyriaus metinis susirinkimas, kuri atidare ats. kap. Žvynys, prezidiumu patviesdamas apskr. viršininką ats. ltn. A. Staškevičiu pirmmininku ir ats. j. ltn. Jz. Chmieliauskas sekretoriu.

Iš skyriaus veiklos pranešima padare ats. kap. Žvynys, plačiai nušvietamas 1898 m. skyriaus nauveikius darbus. Savo kalboje pažymėjo, kad skyrius žymiai daugiau darbų būty atlikęs, jei ne būtų sutrukdiusių mobilizacijos.

Po pranešimo skyrius pareiškė save nuomong dėl S-gos įstaity pakeli-

timo projekto.

Išvysutinj S-gos suvažiavimai, kuris įvyks vasario 4 d. Vilniuje, Karininkų Ramovės patalpose, išrinkti šie atsivai: ats. kap. M. Kazlauskas, ats. ltn. B. Vaickus ir ats. j. ltn. A. Gaidelis.

Skyrius pirmmininku išrinktas ats. kap. Mikas Kazlauskas.

Išrinkta ir nauja valdyba, kurios įjeina: ats. kap. Br. Žvynys, ats. j. ltn. Jz. Keliotis ir ats. j. ltn. A. Gaidelis; kandidatai liko ats. ltn. St. Tumas.

Susirinkimas buvo labai gyvas ir darbingas.

Vilniaus geležinės fondas —

Vilniečiams i pagalba

Vilniaus miestą ir krašto dalį atgavusi, mūsų tauta visa savo išsilgusia širdimi šoko suvargintam kraštui i pagalbą. Pirmiausia teko „alkanus peneti ir nuogus pridengti“. Išyko tikras meilės stebuklas, kada ir valstybė ir visuomenė neše ir tebeše i Vilniu visa tai, ką turi geriausia. Ta rodė, kaip brangus buvo ir tebera visam kraštui mūsų senasis Vilnius, ir išyškina skaidriauja tautos idealizmas. Vilniaus kraštui bus dar nemazai varg ir šiai naujais 1940 metais, bet su savu vargu bus ir toliau nuosirdžiai kovojama, nes aukos Draugijai Vilniaus Kraštui Remti vis dar gausiai tebeplankia ir iš visos Lietuvos ir iš brolių išsivili.

Tačiau ne viena duona žmogus gyvas. Vilniaus kraštą dvejopą badių kenčia. Dangellojo gyventojų dvasia per šimtmecius svėtinė žmonių ir svejimo kultūros buvo troškiniai. Kraujas tas pats, savas; būdas ir paproctinė patys, o kalba jau kita. Tod ir krašte širdis nebepataiko plakti išvien su visos tautos širdimi.

Reikėt atgauti tą širdį — illejus į ją lietuviškos gyvybės, suartinti per kalbą ir lietuvišką kultūrą visų vilniacių dvasią su vises tautos dvasia. Dirba čia sistemingai mūsų valstybę per savo mokyklas ir visas įstaigas. Tačiau veiks ir platioti mūsų visuomenę per savo Vilniaus Geležinės Fondą, kuris, atkelęs savo veikimo centrą į Vilnių, Žygimantų g. 8, b. 5, ruošiasi išplėsti aplačiai kultūrinę veiklą, planinčia remdamas kiekvieną gražią ir sveiką siūties iniciatyvą ir darbą.

Visuomenė kviečiame šiam reikalui į talką: atgaivinant vietose, ar steigiant naujus V. G. Fondo komitetus, b) platinant Vilniaus pasus ir Vilniaus ženkliukus.

V. G. Fondo Centro Komitetas norėtu kreipti visų gerb. savo rėmėjų dėmesį į du dalyku:

1) apdėkime savo visus bet kuriuose išlankstus tam tikru Vilniaus mokesčiu, lipindami ant vokų 5 centų ženklių su užrašu: Neužmiršk Vilniaus. Tu ženklių, o taip pat Vilniaus pasų, galima gauti visuosių Lietuvos paštuoje ir paštų agentūrose. Tuo ir Fondo darbas bus paremtas ir bus prisidėta prie Vilniaus reikalų propagandos.

2) Visi mūsų koncertų ir vaidlinimų rengėjai nutarkime skirti bent penkis gryno pelno procentus V. G. Fondui. Nors tik tuo du dalyku visame krašte yvykė, mes ypatingu suakumyti nekaun neuždėsime, o visam reikalui labai žymiai patarnausime. Ties reikia pasižyimi, sistemos ir išvermės.

Aukas prešome siuštį ir visais reikalaus kreiptis: Vilnius, Žygimantų g. 8, b. 5, Vilniaus Geležinis Fonds.

V. G. F. Centro Komitetas

Antalieptės Viršaičiui
p. A. SKARDINSKUI,

jo mylimai motutei mirus, reiškia užuojauta

Antalieptės Policijos Nuovados
Viršininkas ir Policininkai.

Prašome siuštį „Zarasų Kraštui“

žinias ir paramos

TAUTININKŲ SUSIRINKIMAS

Sausio 27 d. Zarasų pradžios mokyklos būstė įvyko LTS vienos apylinkės metinis susirinkimas, kuri atidare apylinkės pirminklas p. Br. Žvynas, pakviesdamas p. Joną Tripionį pirminkauti, Jz. Chmelielauską sekretoriuauti.

Visų pirmą iš politiško gyvenimo pranešimą padarė pats apylinkės p-kas p. Žvynas. Pranešimas buvo turinamas ir įdomus, ypatingai daug gražių ir įdomių dalykų papasakojo iš tautininkų suvažiavimo Kaune.

Iš to pranešimą padarė apylinkės kasininkas. Iš pranešimo pasiškėjo, kad priešais metais piniginių apyvarts buvo didelė, darbo buvo labai daug. Per ištisus metus pajamų buvo 1619, 3 it., išlaidų 1641, 4 lt.; kasoje dabar yra 183 lt. 32 ct. Baigus pranešimą, kasininkas perskaityė iš Tautininkų S-gos „Žinyne“ naujingo nario mokesčio taisykles.

Toliau buvo atstovas pranešimai iš visutinio tautininkų suvažiavimo Kaune.

Iš kultūrinės srities pranešimą padarė gimnazijos direktorius p. Pr. Giškis, pažymėdamas, kad suvažiavime plačiai buvo kalbėta apie tautinių auklėjimų ir nusiskystė, kad šiuo metu permaina būtina sritiję dirbama mokytojų, ypač gimnazijų. Toliau pranešėjas išvardino ištisą eilę kultūrinės sritijų darbų, kuriuos tautininkai užsibrežė greitu laiku atlikti. Pranešimas buvo ilgas ir aktualus. Iš jo pasiškėjo, kad ateityje labai daug dėmesio bus kreipiamasi į kultūrinių gyvenimą.

Iš socialėconominių srities pranešimą padarė agr. p. Aglinskas. Jis kalbėjo apie šiuos svarbesnius suvažiavime svarstytiems klausimus: apie žemės ūkio našumą, darbininkų aprūpinimą, mūsų kooperatyvų negalavimą, kaimo aprūpinimą elektros ūkio ir miško medžiagą ir apie žemės reformą Vilniaus krašte. Apylinkės p-kas ši pranešimą papildė ir pabrėžė, kad žemės reforma Vilniaus krašte jau greitu laiku bus pradėta vykdyti.

Po pranešimų buvo apylinkės valdybos narių rinkimai. Nariais pagal balsų daugumą išrinkti: p. J. Valiukas.

nis ir p. Aglinskas; kandidatu liko p. Nemickas.

Atstovas iš LTS Zarasų apskr. metinės susirinkimo išrinkti šie tautininkai: Blažėnas, Matiukas, Bagdonas, Juškevičius, Rapolis, Marcinkevičius ir Gedvilas; kandidatais liko Elminavičius ir Sacevičius.

Galopėjo įvairūs klausimai ir sumanymai.

LTS Zarasų apskrities pirmininkas insp. p. J. Samas pasiūlė išrinkti komisiją, kuri turėtų pagereidavimui, liečiančius įvairius mūsų apskrities socialėconominius reikalus ir tuos pagereidavimius vasario 11 d. viltuotiniame LTS apskrities apylinkių atstovų susirinkime reformuoti. Ton komisijonėje: apskrities viršininkas p. Staškevičius, agr. p. Aglinskas, burmistras p. Vaičiukonis, teisėjas p. Šlapelis ir okininkas p. Blažėnas.

Prasitame susirinkime apylinkės valdybai buvo pavedsta pasiteirauti, kiek kaštutų kokių 1,5–2 m. dydžio meniškai nupieštas mūsų Respublikos Prezidento Antano Smetonos portretas, kuriuo manoma papuošti šaulių namų salę. Apylinkės p-kas p. Žvynas pranešė, kad jis tuo reikalu kalbėjėsi su daugeliu menininkų ir rado vieną iš jų, kuris tokį portretą prižadėjo nupiešti už 250-300 lt. Susirinkimas su ta kainą sutiko. Paveikslas nutarta užsakyti.

Susirinkimas pagereidavo, kad ir kitos tautininkų apylinkės prisidėtų prie šios aukos, nes, kaip p. Žvynys yra išreiškęs: „Šaulių namai – tautos namai“.

Plačiai buvo išsitariai ir dėl vedamo Zarasų-Turmantas plento. Beveik visi nariai pasisakė, kad visi Zarasų apskr. tūkstančiai nepaprastai nori, kad Zarasus su Turmantu ir Obeliais jungtynė ne plentas, bet geležinkelis, nes Zarasams geležinkelį turėti yra tiesiog gyvybinis reikalus.

Kitas labai aktualus Zarasams reikalus buvo iškeltas, tai amatių mokyklos įsteigimas.

Susirinkimas praėjo darbingoje nuo-

Apdovanoti „Geram šauliui“ šaudymo ženklui šauliai

Šaulių Sajungos vadovas apdovanoto „Geram šauliui“ ženklui 1989 m. gerasiaus šaudymus XXI Zarasų šaulių rinklinės šiuos šaulius:

I-ju laipsnį jaun. puskar. Stasį Ivanauską;

II-ju laipsnį: 1. 16-to būrio vadą ats. J. Iln. Juozą Chmelielauską,

2. ats. leitenantą Blažą Vaicką,

3. jaun. puskar. Prana Kuncą,

4. sporto klubo „Šaulys“ vadova Kazį Kuncą,

5. Martinką Stepas,

6. jaun. puskar. Bonifacą Rukšteličą,

7. jaun. pusk. Alekšą Leonavičių,

8. Stasį Adomavičių,

9. gr. Joną Ruką,

10. jaun. puskar. Antaną Bertulį ir

11. jaun. pusk. Joną Urvinį.

III-ju laipsnį: 1. ats. jaun. leit.

Tada Butkevičių,

2. jaun. puskar. Antaną Vilgošą,

3. puskar. Joną Leipu,

4. jaun. puskar. Vasilių Balbyšovą,

5. gr. Mikelę Slavinską,

6. Adomą Gryžą,

7. Broniu Gembicką,

8. Petru Daubarą,

9. Miką Lissauską,

10. Joną Lungėvičių ir

11. Praną Venšiovą.

Malonūs prisiminimai

Pluošta metų praleidom, drauguži...
Praskrido, kaip pilki balandžiai...
Bet galvoje vis puotos tos dižia
Ir plienas dar vis tebežiavanga...

Aštuoniolika metų pradžioje
Pabaloja savo bėriuką—
Motinėlė mane peržengno...
Ir abu per lauką nurūkom...

Augustavo, Širvintų miškuose
Pavaisinome priešus narsiai.
Stipri buvo dvasia mūsų buriuose:
Kelė ir vedė laisvės sparnai...

Po audry ir kovų žūbtūtinį
Ties Vilnius, Giedraičiais, Selainis,
Ten pirmavo vis mūsų grandinės,
Ten žvengė rystieji žirgai.

Po audry ir kovų žūbtūtinį
Mes sugrižame laisvės kelii.
Ten pirmavo vis mūsų grandinės...
Už laisvę aš tosta kolui...

Apšarmojo jau garbanos mano,
Ir mėlynos akys jau gesta...
Senai netekau savo bėriuko
Bet girdžiu jo skardujį balsą!

Ir kai naujuju metų augoje
Susikaupe galvoti imu —
Nusikabinę senai karda
Vėl aš jaunas ir smagus tampu!.

M. Petruškevičienė.

Bronius

Pasikalbėjimai tvarte

Žmonės pasakoja, kad Kūčių vakara gyvuliai kalbasi.

Taip, gyvuliai ta vakara tikrai kalbasi. Pavyzdiui kiaulės, pletkais užsilimė, kiti kiti kiti tauškia.

Mūsų akys pereitųjų Kūčių vakara gyvuliai taip pat kalbės.

Kiaulėjų viename apitvaryje buvo dvi kiaulės: viena lašinė, kita bekoninė. Lašinėnė kiaulė labai riebi, bekoninė trupučiuką mažiau nutukusi. Lašinėnė labai didelė, bekoninė mažesnė. Bekoninė bent esti atskilia, o lašinėnė stengiasi pakeisti galvą ir ryti į valas, gulėdama. Bet kalbėti abidvi suskato netingedamos.

— Jau galima. Pasikalbékime, — prabilo bekoninė.

— Jau, jau, jau, — atsakė lašinėnė.

— Žinai, kaimynė, mes — kiaulės, tai ir šneka turi būti kiaulės: imkime svietią apkalbėti.

— Šiaudie žmonėms linksmas, Mūsų ūkininkai jau girtas. Matai, jo tokai būdas; pusė metų negeria, o kaip jau pradedai, tai varo bent dvi savaites. Perteitai rudeni aš buvau išliaužiusi kambarinį ir mačiau ūkininkų gulinti lovoje.

— Tai gal sirgo?

— Ne, girtas, girtas buvo.

— Bet pasakyk: jeigu jisai geria, tai kai veikia jei bernai?

— Bernai jau pusė metų negali išsipligioti.

— Nū, o kas veda ūkį?

— Žmona, kaimynė, žmona.

— Tai tu daug žinai, lašinėnė.

— Daug, daug žinai. Aš žinai ir kaip susipuko viso ūkio moterėlės.

— O kaip?

— Aš, matai, čia netoli turiu savo sesutę. Ji labai gudri ir turi daug laiko. Toji mano sesutė išsiuntinėjo moterėms po laišką. Tuose laiškuose priešė, kad tos vyras tą ir ta vilijoja, o toji moteris kitą vyra vilijoanti ir t. t., ir visokiu ūkininkų prisimanyimu...

Kad nieka nepažintų mano sesutės rašysenos, tai ji nerašė, bet prisikarpė iš laikrascių raidžių, žodžių ir iš ju sulypdė laiškų turinius.

— Kantri tavu sesuo.

— Kantri, kantri, bekonine, bet ji didelj darbą padarė: dabar lengvatikės moteriškes daugumoje tik šnairuoja vieni į kita. Kartais ir didelius barnius esti.

— O kaip vyrai?

Visokas yra. Atsirado ir vyru, kurie iš lygvaros išėjo: paklausė bobučiukui. Bet yra vyru, kurių patys neliskryp ir žmonas suramiai.

Ai daug trukimo pridarė ta mano sesutėl — džiūgavo lašinėnė.

Kiaulės tvarte bepletkavojant pasigirdo balsas:

— Mian, mian! — Tai katė atsirado.

— Klausykite, kiaulės, dabar aš papasakosiu. Buva pirkioje. Tupėjau po stalui, kai ūkininkai su visais namiškiais Kūčias valgę. Esti nenrėjau, nes prieš tai ūkininkai buvo davusi daug visokų žuvies likučių. O žuvis as taip megstu. Tupėjau po stalui ir atsidėjusi kiaulės, kai ūkininkai kalba. Po Kūčių vakarienės ūkininkų mane išvarė už durų ir, kaip paprastai, liepė eiti pilių gaudyti. Bet pilių aš šią naktį negaudysi, nes esu sotis ir tingiu. Atėjau išsūtai tvartan nakvoti, nes čia šilčiau.

— Bet pasakyk gi tu, kate, kai tie žmonės kalbėjo Kūčių vakara? — labai įdomavosi ašvidvi kiaulės.

— Daug ka kalbėjo, bet jums tai bus įdomiausiai šie ūkininkai žodžiai: „Prie Trių Karalių žvėtie lašinėnė kiaulė paslkersime mėsai, o bekoninę parduosim „Maistui“. Bus mėsos ir prasimanyime pingų“.

Ašvidvi kiaulės atsiduso ir nutilo. Katė émė „poteriauti“.

AUŠROS VARTAI

(tiesinys iš 1, 2, 3 ir 4 nr.)

Šis paveikslas, išbuves Aušros Vartuose apie 400 metų, pergyveno ir ne vieną pavojų. Jį restauruojant, yra rasta viena skylė, padaryta senoviško tipo kulkos. Paskum vos nesudėgė per gaisrą, ir pagaliau mums gerai pažistomas Muravijovas jau buvo nusprenes uždaryti Aušros Varty koplyčia, nors anksčiau, kada 1799-1802 metais rusai griovė kitas bremas, Aušros Vartų nebuvė išdrįję paliesi. Bet ir Muravijovui žygis prieš lietuvių Šventovę nepavyko, nes 1865 m. III 19 d. netikėtai jis buvo ašauktas į Petrapili

1927 m. liepos 2 d. Aušros Varty Šv. Panelės paveikslas popiežiaus vardu ir įgaliojimu yra vainikutas titulu — Šv. Marijos Panelės — Galiletingumo Motinos.

Be kitų šventinių, Aušros Vartai maldininkai esti ypatingai lankomi iš tolumų kraštų per Sekminės, kada

(B. d.)

Visi perka 4,5% Vilniaus paskolos laikštus

Zarasų šaulių būrių susirinkimai

Sausio 24 d. Zarasų pradžios mokykloje įvyko 1 ir 16 šaulių būrių metinis susirinkimas, kurį atidare 16-to būrio vadą, pakviesdamas rinktinės atstovą ltn. Cininą turti žodį. Atstovas pranešė, kad iš šių susirinkimų buvo žadėjės atvykti pats rinktinės vadasis, bet, jam išvykus kitur, vado pageidavimuis ir mintis teksia jam perduoti.

Savo kalboje ltn. Cininas pabrėžė, kad šauliai turi auklėti trims svarbiausiomis kryptimis, būtent kariškai, kultūriškai ir sportiskai. Nuo šių dėsninių ragino nenutolti. Toliau nušviestė Zarasų šaulių nuveiklus darbus 1939 m. ir davė nurodymus ateičiai. Baigdamas palinkėjus geros sekmes ateinančių metų šauliškanė darbe, ragino atvykiai dalyvauti patiemis ir pritraukti į šaulius platesniąją visuomenę, ypač jaunimą. Dar pabrėžė, kad šauliai visokeriopai turi remti sportą.

Po to buvo pertrauka, po kurios abu būriai posėdžiavo atskirai.

I būrio svarbesnieji susirinkimo darbai buvo šie: L. e. būrio vado p. Šaulys A. Matiukas padarė susirinkimui pranešimą iš būrių vadų suvažiavimo Vilniuje. Jis vaizdžiai nupasakojo patirtus išpuždžius ir nusakė, kai kuriuos svarbesniuosius suvažiavimo nutarimus. Baigęs savo pranešimą iš suvažiavimo, padarė būrio tarybos pranešimą. Is pranešimo matyti, kad 1939 m. būrio veikla neblogai.

Toliau įėjo visa eilė kitų dienotvarkės punktų. Priimta 1939 m. būrio apyskaita ir 1940 m. samata. I taryba išrinkti: ats. j. leit. J. Žagrakalys, A. Matiukas, A. Škirpa ir Pr. Gruodys. I kontrolės komisią — P. Kurpis, A. Rapolis ir F. Nakutis. Atstovu į rinktinės būrių atstovų susirinkimą išrinktas ats. ltn. J. Leonavičius, Pr. Kunca, J. Pupeikis ir St. Ivanauskas; kandidatas liko J. Masiulis ir J. Stunžėnas.

Kontrolės komisija sudaro: ats. j.

ltn. V. Butkys, F. Bačiškės ir J.

Šedulkis; kandidatas — V. Astrauskas.

Atstovu į rinktinės būrių atstovų susirinkimą išrinktas ats. ltn. J. Leonavičius.

Aplamai, susirinkimas praėjo nuo taikinio. Dalyvavo 95% visų narių. Išskelta ir apsvarstyta labai daug aktualių būrio reikalų.

Nusistatyta daugiau išjunginti kultū-

Jauno spaudos mėgėjų laiškas

Džiaugiamės „Zarasų Kraštu“. I mėnesį, Radeikių, pašto agentūrą jau antri metai atėjus gražiausias ir jdomiausias laikraštis „Zarasų Kraštas“.

Mano broliukas, kuris tarnauna Zarasų pas. polic. bare, jis man išrašė.

Siemet jau 8 nr. gavau. Aš su didžiausiu džiaugsmu jį sutinku ir skaitau, kviendamas savo kaimynus ir draugus į užsišaukysti.

A. Prūšas.

Nušauštasis tigras Juozapavos miške?

Padegėlių kaimo gyventojas Andrius Novikovas vieną ankstyvą rytą išėjo su Jefimu Kurakinu į medžiolikę. Drauge su savimi pasiėmė šunį. Novikovas turėjo šautuvą, o Kurakinas ėjo varavo pareigas. Šie medžiotojai nuejo į Juozapavos mišką.

Kurakinui einant su šunimi, staiga iššoko iš po kelme žvérį ir metėsi ant ten buvusio šaunes. Kurakinas pradėjo šaukti, tik nežinia, ar iš išgąščio, kad tas žvéris nesudraskytu šunes, ar norėdamas prisiaukti Novikovą. Bet užteko to riksmo, kad žvéris pradėtė begti priešingom pusėn. Ir čia kaip tyčia jau laukė Novikovas su šautuvu. Novikovas iš karto žvérį pažino, kad tai yra tigras, ir dėl to nėko nelaukdamas paleido žvėri. To ir užleko, kad žvéris klystu.

Šiuo medžiokles laimikiu Novikovas buvo visai patenkintas ir pasipaskojo tuoju kaimynams, kurie su dideliu smalsumu ėjo pažiūrėti tigro. Nušauštasis tigras, pagal paties Novikovo nusakymą, buvo 80 cm. aukščio, apie du metrus ilgio su visa uodega, vien uodega turėjusi pusę metro ilgumo. Spalva geltona su juodais skersiniais dryžais. Galva panaši į katės, apvali,

su ūsais, apie 12 cm. ilgio, ausys, kaip katės, tik didesnės. Kojos panašios į didelės žumos.

Oda nulupo ir pardavė vienam Rokiškio pirkliui už 300 litų.

Taip gali būti pasibaigusi šio tigro istorija, jeigu nebūtų atsirausius vieno kaimyno, kuris yra buvęs Kaune, zoologijos muziejūje, kuriamo tekių matyt išlaikė, ir jis gerai jo išvaizda atsiminė. Kai tik pamata Novikovo nušausta tigrą, tuo jam į galva atėjo zoologijos muziejėje matytas lūšis. Visai tokis pat, ir jis išaiškinė, kad čia bus nušautis ne tigras, bet lūšis.

Kaip atsirado ir tas pats pirklys, kuriam Novikovas pardavė tigro kailį. Tai Chaikėlis Rozenkovicius. Bet jis paroše, kad nei tigro, nei lūšio nepirkęs, o nupirkęs žerną už 40 lt.

Tuo būdu iš tigro pasidare lūšis, iš lūšto žernas. O kai iš tūkryų buvo nušautas Juozapavos miške, galutinai teks išspręsti Zarasų Apylinkės Teismui, nes urėdija iš visų reikala jam atsiuntė spresti. Bet kaip išspręsti teismui nemačius, kai mačiusieji trejopai pasakoja?

A. A.

Zarasų žinios

Gimnazijos vakaras-balius

Gimnazijos Tėvų Komitetas š. m. vasario 3 d. ruošia gimnazijos salės didelių vakarų, kurio vienos pelnas skirtama neturtingiesiems mokiniams šepti. Vakaro programa žada būti įvairi ir įdomi. Mok. p. Misevičiūi reižiuojant pačių mokinį bus suvaidintas iš mūsų senovės nutologinis veikalas „Milda meilės deivė“. Be to, bus baletas, choras ir kt. Atsilankiusių turės programos „Jaimė Šulinys“ išbandyti savo laimę. Bus puikus bufetas. Kadangi prieš užgavėnius paskutinis vakaras, tad laukiamas gausaus visuomenės atsilankymo.

H. Le.

Gimnazijos šaulių būrio susirinkimas

Sausio 21 d. įvyko gimnazijos šaulių būrio susirinkimas. Susirinkime perskaityti sąjungos štabo įsakymai. Būrio vadą mok. Lipas plačiai kalbėjo apie šaulišką spaudą. Daugumas narių pasiryžę užsprendrenuoti „Trimitą“. Be to, bus perkaitytas į tikruosis narius priimtyjų sąrašas. Būrys susiskirstė į triu skyrius: I skyr. VIII—VII kl. kl., II skyr. — VI kl., III skyr. — IV — III kl. kl. Tuoj bus paskirti skyrininkai. Pagaliau būrio vadą suspažindinu su suspaustu oru šaudomas ginklas, o paskui buvo pamégta šaudyti. Kai kurie pasiekė neblogų rezultatų.

H. Le.

Zarasų Apskrities Viršininko ištaigos statistikos žinios

1. Išspręsta 540 adm. baudų byly, kuriose už įvairius nusižengimus nuošauti 607 asmenys, bendra visų bauda 2963 par. arėto arba 49.272 lt.

2. Zarasų apskrities ribose gyvena 73 svetimšalių, iš kurių 21 turi darbo leidimus,

3. Zarasų apskrit. pasus duodančios ištaigos 1939 m. išdavė 659 vidaus pasus.

4. 1939 m. išduota:

a) medžioklės liudijimų 64,

b) leidimų laikyti ginklus 186,

5. 1939 m. pramogų mokesčio surinkta 2441 lt.

Zarasų šaulių sporto klubo „Šaulys“ metinis susirinkimas

Š. m. vasario 6 d. 16 val. pradžios mokykloje (prieš gimnaziją) įvyks metinis Zarasų „Šaulys“ susirinkimas, iš kurį kviečiami gausiai atsilankytis ne tik klubo narius, bet ir 1-mo, 16-to ir moterų būrių šaulių esat prijaučiančią klubui visuomenę.

Zarasų „Šaulys“ Vadovas.

Hauja būrio vadė

1-mo Zarasų šaulių moterų būrio vadė šualei Angelijai Vilutytėi nuo būrio vadės pateigu atsisakius, jos vieton paskirta šaule Elena Gruodiene.

X.

Pabrangys linai

Per radiją įspėjo ūkininkus, kad neskubetū linų parduoti: bendrovė „Linas“ žada pakelti kainas.

Gaisras

Sausio 20 d. apie 19 val. Elminaičiaus St. name, kuriamas gyvena apskrities viršininkas ir baro viršininkas, buvo kilęs gaisras. Nors dėlė buvo tirštai, tačiau ugnies nesimatė. Paskui paaškėjo, kad ugnis į simetus priekrošties asančiose sienose po tinku. Apsvinė visos lentos ir sus rūde užpiltosios pliuvenos. Iki buvusorasta ugnis, beveik viskas iš buvo išgabenta.

Gaisras laimingai likvidotas. Tačiau namas nukentėjo, nes begebinant daug buvo priplita vandens. Dabar kaikas atremontouta.

Gaisro priežastis dėl nebuvimo tarpo krosnų ir slenų yokios izoliacijos.

Kadangi buvo nemažas šaltis, tai nelengvas buvo gesinimas. Miesto s. bės Šeferis Marcinkevičius, ieškodamas upėje sturbliui vandens, išnuko iki juostos į vandenį. Slapias būdamas dirbo kellas valandas ir poršalo, nuko smarkiai buvo susirges.

Arklių lenkynės

Š. m. vasario 2 d. Duselose ant Sartų ežero buvo tradicinės visoje Lietuvoje žinomos arklių lenkynės. Plentų ir sausieklių valdyba su mašina nuvalė antrę nuo kelio tarp Daugailių ir Dusetų, todėl galimas buvo susiekimas autobusais.

Buvo atvykę iš Kauno aukštų svečių. Visos iškilmes plačiau bus spragytos kitame „Z. Kr.“ numeriu.

Zarasiečių ekskursija

I Dusetas vasario 2 d. buvo nukyusi zarasiečių gausi ekskursija.

Kaunai ir Vilnius per Turmantą

Nuo š. m. sausio 21 d. (sekundinių) dėl didelio sniego ir pustimo susisiekimas Zarasų su Kaunu autobusais nutrauktas. Turintieji reikala Kaune vyko į Turmantą geležinkelio stotį, ir iš čia per Vilnių važiavo į Kauną. Kelionė traukiniu trunka iki Vilniaus 3 val. ir iš Vilniaus į Kauną 2 val., viso apie 5 valandas. Tomis dienomis ir pastas iš Zarasų buvo vežama bet į Turmantą stotį 18 km. arkliais. Sausio 25 d. Plentų Valdyba su mašina puikiai nuvalė nuo plento sniegą, ir vėl prasidėjo normalus susiekimas autobusais.

Zarasų krašto naujienos

Antalieptė

TURIME KOOPERATYVĄ

Antalieptėje nuo senai buvo jaučiamas kooperatyvo trūkumas. Dabar susilinkdavus paskutinei lietuviškai krautuvei, atsirado gyvas ir neatidėliinas reikalas steigti kooperatyvą. Małonai sutiko Dusetų kooperatyvas atidaryti savo skyrių. Žmonės tuo labai patenkinti. Didesnis sunkumas yra su patalpomis, kurios yra ne taip patogios ir kiek brangokos.

Visi džiaugiasi, kad pristatomos prekės yra daug geresnės rūšies ir net pigesnė negu pas privačius prekybininkus. Tiek labai užpačius kelius, pasidare sunkus prekių pristatymas, kas, žinoma, gretai laiku susitarkys Be to, žmonės labai patenkinti malonių ir mandagiu kooperatyvo vedėjus.

— Antalieptėje dar yra labai reikalinga mėsos priežiūra.

LAUKIAM BIBLIOTEKOS

Antalieptė labai yra ištroskusi valstybinės bibliotekos. Tod viss laukia, kad kiek galima greičiau ji būtų įteigtai. K.

Antazavė

SVEIKATOS REIKALAI

Visi Zarasų apskrities valsčiai turės sveikatos punktus, kur beturčiai gauja nemokamą gydymą, kur visi sergantieji tychoma, ir kitomis ligomis taip pat gydomi nemokamai, o beturčiai net karčias duodami vaistai. Tačiau Antazavės valsčius iki šiol neturi tokio sveikatos punkto ir negali susilaikti net akusefes, kuri teiktų pagalbą gindančiomis išmūs moterims, duotu joms patarimus, nurodymus.

Tais reikalais antazaviškiams prisiema kreiptis į Dusetos ir į Zarasus, J. N.

Degučiai

SUŠALO BEKONAI

Sausio mén. 15 d. Degučiuose „Maistas“, kaip ir kiekvieną pirmadienį, ēmė iš ūkininkų bekonus. Tą dieną buvo dideli šalčiai ir plūga. Iš Degučių bekonai sunkvežimiais vežami į Utanos gelžkelio stotį. Bet dėl didelių šalčių prikrauta bekonų Zarasų mašinai užšalo, ir kiaulės turėjo išbūti ore neapdengtos per visą naktį. Šeši bekonai visiškai sušalo ir keletas smarkiai apšalo. „Maistas“ ir gal kai kurie ūkininkai dėl to turės nuostolių. M.

DAUG KIŠKIŲ

Š.m. sausio 29 d. į Degučius atvežė iš Salako tris vežimėlius kiškių, viso 400. Kiškiai buvo nuvežti auto sunkvežimiui į Kauną ir yra siunčiami į Vokietiją. Vežikai pasakojo, kad prieita savaitę iš Dūkšto stoties išvėže tris vagonus kiškių viso 3000 št. Nemaža yu išgabenta ir iš Zarasų. Tai vis sumedžioti ir kilpomis sugauti Zarasų krašto gyvulėlių, kurio prekybininkų Gaidamavičių ir kt. yra eksportuojami į užsienį. Sie pirklių medžiotojams mokėjė apie 2 lit. už kiekvieną nelaimingą kiškelį. A.

IR KAIME NELIŪDIME

1940 m. sausio 27 d. Girsų pradžios mokyklos salėje įvyko viešas JŪR vakaras, kuris punktuolai buvo pradėtas. Programa buvo labai įvairi. Pradžioje buvo suvaudinėta iš Amerikos anglakasių gyvenimo 1-uo veiksmo drama „Džiaugmas per ašaras“, pasakiai 1-uo veiksmo juokai — „Raudonasis vynas“. Vaidinimu visi žūrovai buvo patenkinti. Grojo liaudies orkestras.

Gauta gražaus peinio.

Visi atsilaikiusių buvo labai patenkinti vakarui ir linki jaunesniems ūkininkams toliau būti veikliems.

L. Janaudis.

Salakas

NEBESISUKA RATELIS

Salako JŪR visai apsnūdo. Po prieity metu rudens parodelės dar neturėjome nė vieno susirinkimo. Matanti, kaip kaimyniniai ratelei veikla, mus tiesiog pavadydama ima. Nors mūsų veikimo sąlygos nepalyginamai geresnės, kaip kitu, bet rateles nesisuka ir tiek. Kas kaltas — nezinā.

Nors neužmikime, kad tokia šalčiai žiemą visai nesustingtume. Narys.

PABRANGO KURAS

Didelėms šalčiam esančių žiemą labai pakilo malkų kainos. Rudenį užgeria būrių malkų vežimėlis mokėjė vos 3-4 lt., taigi ūkininkai ir sakydavo, kad malkas parduodava beveik puse kainos. Dabar gi už tokį pat vežimėlio mokā 6-8. Manoma, kad malkų kaina dar pakils, nes malkas pradės pirkti ką tik naujai irentę miestelyje pieninių. Kas turi malkų, tas džiaugiasi jų kainos pakiliumi. Klevelis.

PRANAŠAUJA, KAD SODAI BUS ISŠALE

Šią žiemą buvo labai staigūs temperatūros pasikeitimai. Rytais termometrai siekdavo 30C, o pavaikary buvo pasitaikę net apie nulį. Kalbamais, kad tokie staigūs temperatūros pasikeitimai labai kenkia sodams. Klevelis.

Smalvės

JAUNIMAS SPORTUOJA

Barankiškių apylinkės jaunimas, išpujės žemos sezonui, gyvai sportuoja su pašilžūnomis. Šioj apylinkėj yra gražių kalnelių, kuriuose sporto mėgėjai gali priuklai treniruotis. Tenka pažymeti, kad čia jaunimas yra susipratęs ir gyvas. Todėl dažnai čia skambia nuo kalnelių gražios sutartinės, kuriomis domisi visa apylinkė.

BASTOSI ČIGONAI

Paskutiniu laiku Šloj apylinkėje pradėjo dažnai bestyti čigona, kuris net didelėmis grupėmis važinėja po kaimus, visokais būdais apgaudinėdamis žmones. Šviesesnei nei nesiduoda apgaudinėjami. Bet atsiranda ir tokiai, kurie už burių moka po 5 litus. Reikiu susiprasti ir uždaryti duris visokigmastbastūnams ir išnaudotojams.

TRŪKSTA PAŠARO

Nors dar tik puše žemos, bet daugelis ūkininkų susirūpinę židri į besibaigiantį pašarą. Didžiausias ūkininkų galvosukis, kaip išlaikyti gyvulus iki pavasario, nes pašaras dabar labai brangus ir mažai kur gaunamas. Mikšys.

Stelmužė

SUSIRINKIMAI

Sausio mėn. 28 d. Stelmužės pradžios mokykloje įvyko du susirinkimai: tautininkų ir jaunalietyvių ir šaulių. Tautininkų ir jaunalietyvių susirinkime atstovas padarė plate pranešimą iš L.T.S.-gos visuotinio atstovų suvažiavimo Kaune. Išrinkti atstovai į suvažiavimą Zarasuose, iš tautininkų išrinkti: Matulevičius Silva ir Chochlovas Kostas, iš jaunalietyvių Mickevičius Vladas ir Matulienė Jadviga. Be to, susirinkime apsvarystė kiti aktualūs reikalai ir nutarta iškilmingai, su visomis organizacijomis ir visuomenė paminėti vasario 16 dieną.

Šaulių metiniame susirinkime išklausyta tarybos pranešimą iš 1939 m. veiklos, išrinkta nauja taryba ir kontroles komisija. Iš tarybų išėjo Gaurys Antanas, Matulius Juozas, Miliukinas Lioginas ir Černiauskas Jurgis; iš kontroles komisijos: Chochlovas Kostas, Matulevičius Silva ir Miškinis Jonas. Be to, šaulių visuotinis susirinkimas priėmė 1940 metų būrio sąmatą ir svarstė kitus klausimus. Susirinkimas baigtas tautos himnu. A-nis.

Turmantas

LIETUVIŠKAS VAIDINIMAS

TURMANTE

Vilniaus kraštas per 19 žiaurius okupacijos metų buvo smarkiai lenkinamas. Dabar prijungtoji šia krašto dalis, prie Neprisklausomos Lietuvos turi būti visi stropumai lietuvinamai. Lietuvinimo darbas galimas per moniklas, organizacijas, o taip pat ir per visokias kultūrines pramogas.

Zarasų skautų tuntas, suprasdamas tokius pramogų reikšmę, nutautilant kraštui, sausio mén. 27 d. buvo nuvykęs gastoリー i Turmantą. Nors žiemos metu tokios išvykos nevisai malonės, tačiau visi tų gastoリー dalyviai gerai nusiteikę važiavo pas savo brolius, laikėsi labai korektiškai. Tas parodo, kad lietuvių per trumpą laiką spėjo išgyventi gyventojų tarpe simpatijų. Su išsiligimui lietuviškasis to krašto jaunimas galėjo vėl be baimės soki lietuviškus tautiškus šokių. Reikia pasidžiaugti, kad turmantiečiai yu dar neužmiršo.

H. L.

kiek ši karta. Tas aiškiai parodo, kaip išlaivinto krašto žmonėms miela ir artima tai, kas yra savę, lietuviška. Matant vienos lietuvių begalinę meilę ir prisirišimą prie lietuviško žodžio, galima lengvai suprasti, kaip paprastas ūkininkas galėjo per žiūrių 19 okupacijos metų išlaikyti lietuvišką dvasią ir išugdyti savo vaikuose tikrosios tėvynės meilę.

Vaidinimas visiems patiko. Net tie, kurie lietuviškai nesuprato, su atsidėjimu sekė vaidinimą, prašydami lietuviškai mokančius paaiškinti.

Po vaidinimo, grojant skautų džazui, jaunimas kultūringiai pasilinksmeino. Tenka, pastebėti, kad vakarais praėjo labai tvarkingai. Ir tie, kurie, gal būt, buvo ir nekalp nusistatę prie lietuvių, laikėsi labai korektiškai. Tas parodo, kad lietuvių per trumpą laiką spėjo išgyventi gyventojų tarpe simpatijų. Su išsiligimui lietuviškasis to krašto jaunimas galėjo vėl be baimės soki lietuviškus tautiškus šokių. Reikia pasidžiaugti, kad turmantiečiai yu dar neužmiršo.

Iš Zarasų šaulių moterų būrio veikimo

1940 m. sausio m. 31 d. įvyko motery būrio visuotinis narių susirinkimas.

Buvusi būrio vadė 8. Vilutytė atsisvelkino su sesėmis šaulėmis, padėkojo už nudirbtus darbus, palinkėjo naujai paskirtai vadėi 8. Grudienei ir visam būriui sekėmis šauliškame darbe.

Priimtas 1940 m. kultūros darbų planas. Šiaisiai metais šaulės pasirýzo dar energingiai dirbtis. Priimta sąmata

500 lt. sumai.

Išrinkta būrio taryba iš šaulių: Pašilienės, Kurpienės, Butkytės ir Seibutienės. Kontrolės Komisijos išrinktos: 8. Kvedarienė, Juozapavičiūtė ir Tumiene.

Būrio korespondentė paskirta 8. Seibutienė.

Daug būrys dirbo 1939 metais, bet dar daugiau žada šiaisiai metais.

Korespondentė.

Pasitarimas nepriklausomybės iškilmų reikalui

Sausio 31 d. komendantūroje įvyko organizacijų ir visuomenės atstovų susirinkimas pasitarti vasario 16 d. iš-

kilmų reikalui. Nustatytoji iškilmų programa bus paskelbta vėliau.

Siuntinys mirusiam Prof. Kazimierui Būgai

Siomis dienomis per Zarasų paštą buvo gautas gimnazijoje šiuo adresu siuntinys: „Prof. Kazimierui Būgai, Valstybinė gimnazija, Zarasai“.

Atidarius pasirodė, kad iš Vilniaus siunčiamala knyga „Lietuviai Didžiojo Karo metu“. Bet, matyt, siuntėjas iki

siol dar nespėjo sužinoti, kad prof. Būga seniai miręs, o Zarasuose tėra jo vardo valstybinė gimnazija.

Tuokart ši knyga atiteko Protosekretoriui Būgos brolis sūnui Juozui Būgai, kuris moko Zarasų gimnazijoje.

Pasigailėkime žvėreliu

Reikių daugiau susirūpinti žvėrelių ir parkščių apsauga: taip naikindami visai jų noteikimai. Iš žvėrylų supirkėtojų dėl kontrolės turėtų būti reikalaujama, iš ko jie supirkineja. Tokiu būdu brakonierių skaičius gal sumažėtų.

Až.

Seniausias ūkininkų valstybių ir darbo žmonių pažangus laikroštis, mūsų kultūros kelėjas ir ugdytojas

„LIETUVOS ŪKININKAS“,

einąs nuo 1905 m. visados drąsiai raso teisybę, duoda daug žinių iš visų Lietuvos kraštų ir iš viso pasažilio. Visi susipratę valstybiščiai ūkininkai ir darbo žmonės patys skirtai ir pataria kitiems skaitytį geriausį jų draugą ir patarėją „LIETUVOS ŪKININKĄ“.

Kaina metams tik 5 litai. Pinigus slūniant susidėjus šešiems „L. Ūk.“, kainuos iki 4,20 lit. ir dar kiekvienas gaus „Lietuvos Ūkininko“ kalendorių priedą, kuris atskirai kainuoja 1 litas.

Kaunas, Gedimino g. 38.
„Lietuvos Ūkininkas“

XX Amžiaus atstovybė

Nuo vasario 1 dienos Zarasuose išteigtą dienraščio „XX AMŽIUS“ atstovybę. Visi zarasiečiai prenumeratorių čia gali įmokėti prenumeratos pinigus ir jiems nieko nekainuos pinigų persiuntimą. Taip pat galima naujai užsisakyti dienraštis, mokant pinigus iš karto kas mėnesį arba net keletą mėnesių kreditan.

„XX AMŽIUS“ duoda naujausias informacines žines iš viso pasažilio per tiesioginius savo atstovus Berlyne, Romoje, Stokholme ir Taline.

Vaisais dienraščio reikalais kreplis į Žagralienę. Zarasai, Šiaulių g. 28, arba bet kur susitikus.